

Stanowisko
Rady Ogólnopolskiego Porozumienia Związków Zawodowych
z dnia 21 czerwca 2023 roku

w sprawie wstrzymania przez Wojewódzki Sąd Administracyjny w Warszawie
decyzji środowiskowej dotyczącej kopalni i elektrowni Turów

Rada Ogólnopolskiego Porozumienia Związków Zawodowych negatywnie ocenia postanowienie Wojewódzkiego Sądu Administracyjnego w Warszawie z dnia 31 maja br., które wstrzymało - do czasu rozpoznania skargi - wykonanie decyzji środowiskowej dotyczącej koncesji na wydobywanie węgla dla kopalni w Turowie po 2026 r. Wykonanie tej decyzji związanej z wnioskiem organizacji ekologicznych z Czech i Niemiec stworzy realne zagrożenie dla wielu tysięcy miejsc pracy na Dolnym Śląsku oraz dla bezpieczeństwa energetycznego kraju. Jej skutki będą katastrofalne dla pracowników oraz stabilności państwa.

Rada OPZZ wyraża oburzenie sytuacją, w której kluczowa decyzja dotycząca bezpieczeństwa energetycznego Polski i koncesji na wydobywanie węgla w kopalni Turów, może być podważona przez podmioty zewnętrzne. Prowadzi to do niepewności w tak ważnej kwestii, jaką jest funkcjonowanie jednej z największych elektrowni w Polsce. Nasuwa się pytanie – jak mogło dojść do takiego stanu rzeczy i kto do tego dopuścił?

Uważamy, że bezpieczeństwo energetyczne kraju nie powinno opierać się na tak chwiejnej bazie. Nie akceptujemy sytuacji, w której legalna koncesja na wydobywanie jest podważana już po jej wydaniu a przyszłość kluczowej elektrowni zależy od uznaniowej decyzji administracyjnej.

Podkreślenia wymaga, że niejasne postanowienie sądu o możliwym wstrzymaniu pracy kopalni, a co za tym idzie elektrowni Turów, nie uwzględnia rzeczywistości społecznej i gospodarczej oraz technologicznych uwarunkowań systemu energetycznego w Polsce. Tak dużej elektrowni nie da się wstrzymać lub nagle zamknąć bez poważnych, negatywnych konsekwencji odczuwalnych w całym kraju.

Rada OPZZ zwraca uwagę, że nieopodal granicy Polski funkcjonują podobne zakłady. Niemiecka elektrownia Jänschwalde została zbudowana kilka kilometrów od granicy Polski, a wschodnie wyrobiska jej kopalni usytuowane są zaledwie kilkaset metrów od granicy na Odrze. Także w Czechach odkrywki nieopodal miasta Most dzieli zaledwie kilka kilometrów od granicy z Niemcami. Warto zauważyć, że zarówno Czechy jak i Niemcy korzystają z węgla brunatnego jako paliwa, przy czym Niemcy w ilościach ponad dwukrotnie większych niż Polska. I w obu tych krajach operują kopalnie i elektrownie działające tuż przy granicy.

Elektrownia Turów odpowiada za produkcję około 8% energii elektrycznej w Polsce, a także większości ciepła systemowego dla okolicznych miejscowości. Pobliska

kopalnia jest jej integralnym elementem, bez którego kilka milionów mieszkańców Polski byłoby zagrożonych brakami energii, a wstrzymanie pracy Turowa byłoby zauważalne w całym europejskim systemie energetycznym.

Rada OPZZ zwraca uwagę, że ¼ mocy elektrowni Turów jest oparta na nowoczesnym bloku energetycznym oddanym do użytku zaledwie dwa lata temu, w 2021 roku. Także stare bloki były modernizowane w latach 2019-2021, a suma nakładów na te inwestycje umożliwiające wyższą efektywność pracy i niższe emisje wynosiła niemal 5 mld zł. Zakończenie pracy elektrowni w tym kontekście byłoby ogromną niegospodarnością i zmarnowaniem bardzo dużych kwot przeznaczonych na produkcję energii w Polsce.

Co ważne, w kopalni, elektrowni i spółkach zależnych kompleksu Turów zatrudnionych jest niemal 5 tysięcy ludzi, a liczba osób, pośrednio związanych z działalnością kopalni sięga kilkudziesięciu tysięcy. To zdecydowanie największy pracodawca nie tylko w gminie Bogatynia, ale w całej południowo-zachodniej części Dolnego Śląska odpowiadający także za wielomilionowe wpływy podatkowe wspierające lokalne samorządy. Z drugiej strony, spory byłby koszt ewentualnych odpraw, odszkodowań, emerytur pomostowych czy zasiłków dla bezrobotnych, które należałoby wypłacić pracownikom po zamknięciu kopalni.

Okolice Bogatyni jest obszarem mocno peryferyjnym, oddalonym od stolicy województwa o ponad 150 km, z dala od ważnych szlaków drogowych i kolejowych i istotnych ośrodków życia gospodarczego w Polsce. Ewentualna nagła likwidacja Turowa, głównej osi tutejszej gospodarki, byłaby katastrofą dla regionu, a jego mieszkańcy zostaliby położeni w skrajnie trudnej sytuacji, zmuszeni do wyjazdu lub szukania pracy poza granicami kraju. Nie możemy na to pozwolić.

Rada OPZZ zauważa, że tak ważny proces jakim jest transformacja energetyczna kraju, nie może odbywać się za pomocą decyzji administracyjnych wchodzących w życie nagle i bez uwzględnienia jakiegokolwiek kontekstu społecznego.

Rada OPZZ wyraża zdecydowany sprzeciw wobec praktyk zmiany kluczowych sfer życia społeczno-gospodarczego w tak trudny do zaakceptowania sposób. Rada wzywa rząd do wyjścia poza sferę obietnic i deklaracji oraz o pilne podjęcie skutecznych działań, które zagwarantują dalsze funkcjonowanie kopalni i elektrowni w Turowie.

**Rada
Ogólnopolskiego Porozumienia
Związków Zawodowych**